

מרכז שפה דרך תודשי מס' 2 דצמבר 2011

החודש בדף:

משחק הרביעיות!

אהוב ביותר על התלמידים

גם כאשר תוכנו שייך במובהק לתוכנית הלימודים.

בפנים:

הוראות הכנה, הסברים

ודוגמא מפתיעה.

לשימושכם,

סמדר

רביעיות – משחק קלפים

משחק ותיק ומוכר מאוד, זוכה להצלחה עצומה אצל התלמידים. במתכונתו המסחרית משמש לעיתים קרובות ככלי להעברת תכנים חינוכיים (נופי ארצנו, חיות בארץ ישראל וכו'), עבור הכיתה, אפשר בקלות לייצר את המשחק עם תכנים לימודיים מכוונים יותר, מבלי שהוא יאבד מקסמו. ההתלהבות גדולה, בין אם מדובר בידע תמציתי ובהיר (ראשית קריאה, משפחות מילים, חרוזים) ובין אם באתגר קשה יותר כמו ביטויים בלתי מוכרים, או שמות יצירות לא ידועות לתלמידים.

לתלמידים שמכינים משחק כזה בעצמם, זו הזדמנות טובה להפגין ידע עולם קיים או לתרגל את חומר הלימוד בצורה מהנה. מספר הרביעיות שצריך להכין (לפחות 7), מעורר את הצורך להעשיר ולהרחיב את הידע הקיים. הרווחים מהכנת המשחק אינם לכן רק תרגול לצורך שינון, אלא גם התנסות בהכללה ופירוט, ארגון ידע קיים והרחבתו ממקורות מידע שונים.

זהו משחק קלפים המיועד לשנים עד שלושה משתתפים.

גודלו: 7 רביעיות לפחות – כלומר, 28 קלפים.

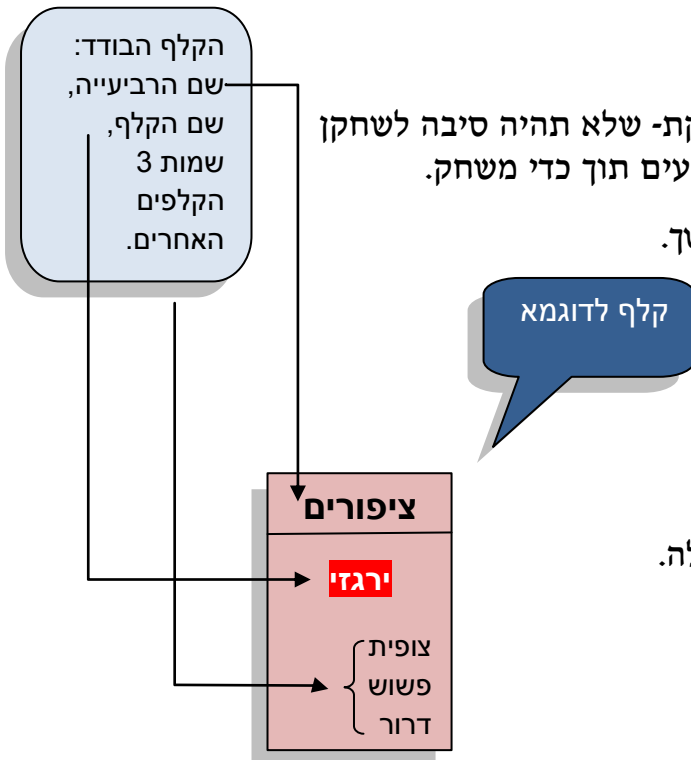
דרגות קושי: האתגר בזמן המשחק הוא בקריאה מדויקת- שלא תהיה סיבה לשחקן היריב לומר שאין לו את הקלף... התכנים עצמם מוטמעים תוך כדי משחק.

האתגרים בבניית המשחק- מגוונים כפי שאראה בהמשך.

סוג התכנים המתאימים: כל סוג מידע המאפשר

הכללה ופירוט לארבעה פריטים. למשל:

1. סופר/משורר + 4 יצירות
2. מילות קישור ותפקידיהן השונים
3. מילה וארבעה ביטויים שמכילים את אותה מילה.
4. שורש וארבע מילים מהמשפחה.
5. בנין + 4 פעלים

מהלך המשחק: מערבבים את הקלפים, כל שחקן מקבל 4 קלפים. יתר הקלפים הם הקופה.

המטרה: להשיג כמה שיותר רביעיות שלמה.

כל שחקן בתורו שואל שחקן אחר האם יש לו רביעיה מסויימת (עליו להיות בעל קלף אחד לפחות מאותה רביעיה). במידה ונענה בחיוב, יוכל להמשיך ולבקש קלף מסוים מתוך הרביעיה. קלע בניחושו לקלף שאצל השחקן השני יוכל לקבל אותו ולנסות להשיג מאותו שחקן קלפים נוספים מאותה רביעיה (עליו לנקוב בשמם). נענה בשלילה, עליו לקחת קלף מהקופה.

המנצח: מי שהשיג יותר רביעיות קלפים.

"רביעיות סוסים" הכין: אדר פלח

הדוגמא המצורפת הוכנה על ידי תלמיד כיתה ד' בשנה שעברה, על פי ידע העולם שלו. האתגר הגדול שעמד בפניו היה ארגון הידע הרחב שלו בנושא סוסים לתתי נושאים היכולים להיות שם כולל לארבעה פריטי מידע. לאחר מכן ניסוח כל המידע הזה באופן תמציתי כך שיוכל להפוך לקלפים קריאים ונעימים למשחק.

* בדוגמא זו שם הרביעייה מופרד בקו ושם הקלף מופיע צבוע בכחול. מכל רביעייה, מובא כאן קלף אחד לדוגמא. המשחק מכיל 28 קלפים:

מה הסוס אוכל?	איך ניגשים לסוס	סדר רחיצת הסוס	איך מריצים סוס
<ul style="list-style-type: none"> חציר גזר עשב תערובת 	<ul style="list-style-type: none"> בעדינות בלי תנועות חדות להגיע ממול להניח יד בליטוף 	<ul style="list-style-type: none"> שטיפה הברשה הסרת המים ייבוש בשמש 	<ul style="list-style-type: none"> מחזיקים המושכות טופחים עם המושכות על הצוואר שוט טופחים על צידי הגוף עם הרגליים

מה מלבישים לסוס לפני הרכיבה	איך יורדים מהסוס	מה מפחיד סוסים
<ul style="list-style-type: none"> ראשיה מושכות שמיכה אוכף 	<ul style="list-style-type: none"> עוצרים מעבירים את הרגל הרחוקה לצד השני. מורידים רגל אחת לקרקע ואחריה את השניה. יורדים 	<ul style="list-style-type: none"> נחשים תנועות חדות תנועות איום מכשולים בדרך

לוח ריק לתכנון משחק רביעיות
